

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

۱۵۶۲۸۶۵

نیترو

به طریقی خیره‌کننده بر سرعت یادگیری خود بیفزایید

فارسی تیزهوشان نیترو پنجم ابتدایی

مؤلف: دکتر امین یزدی زاده

در فرهنگ و اساطیر ایران و جهان، هُدهُد نماد دانایی،

راهنمایی و آموزش است.

پوشش: پیام‌آور دانایی

پویش

نیتجر

به طرزی خیره‌کننده بر سرعت یادگیری خود بیفزایید

فارسی تیزهوشان نیترو پنجم ابتدایی

- ناشر: انتشارات پویش اندیشه خوارزمی
- مؤلف: دکتر امین یزدی‌زاده
- مدیر تولید: راضی اسدلی
- ویراستار: مریم شایخی
- گرافیک: واحد گرافیک انتشارات
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۳۹-۴-۸
- شمارگان: ۲۵۰۰ جلد
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
- قیمت: ۳۱۰۰۰ تومان

لطفاً نظر تان را در مورد این کتاب به همراه عدد ۶۰۰ (که این کتاب) به شماره‌ی ۲۱۶۶۹۶۰۰۰۰ پیامک فرمایید. همچنین جهت عضویت در باشگاه تیزهوشان پویش و بهره‌مندی از خدمات آن علاوه بر کد کتاب، پایه‌ی تحصیلی خود را نیز ارسال کنید. (در بیان ممتد ۳، لطفاً عدد ۱۶۰۳ را پیامک کنند تا در اسرع وقت با آن‌ها تماس گرفته شود.)

عنوان و نام پدیدآور: فارسی تیزهوشان نیترو پنجم ابتدایی
 مشخصات نشر: تهران، پویش اندیشه خوارزمی، ۱۳۹۶
 سرشناسه: یزدی‌زاده، امین، ۱۳۶۲
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۳۹-۴-۸
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبای مختصر
 موضوع: فارسی- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
 شناسه افزوده: نکوراد، مجید، ۱۳۴۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۱۰۲۲۱
 یادداشت: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی:
<http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

مرکز نشر و پخش:
 مرکز نشر و پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲
 فروردین، خیابان وحید نظری غربی، شماره‌ی ۱۲۶
 ساختمان پویش
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۰۰۰۰ (خط ویژه)
 سامانه پیام کوتاه: ۲۱۶۶۹۶۰۰۰۰
 سایت: www.pooyeshbook.ir
 تلگرام: @pooyesh_publishing
 اینستاگرام: pooyeshbook

توجه کلیه حقوق برای انتشارات پویش اندیشه خوارزمی محفوظ است. هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر و همچنین تصاویر این اثر را حتی به صورت فتوکپی و دست‌نوشته ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشران تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.
 هر گونه کپی‌برداری و یا تکثیر، شرعاً حرام است. (بنابر استفتاء)

«إِنَّهُ يَصْعَدُ الْكَلِمَ الطَّيِّبَ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ» (فاطر - ۱۰)

سخنان پاک اهل ایمان به آسمان صعود می‌کند و عمل خوب و صالح را خداوند رفعت می‌بخشد.

مقدمه ناشر

مفتخریم و خداوند را سپاسگزاریم که توانسته‌ایم برای اولین بار نسل جدید کتاب‌های تیزهوشان (نیترو) را منتشر کنیم؛ کتاب‌هایی متفاوت که کفایت با آن همگام شوید و تفاوت عمیق یادگیری را حس کنید.

تلاشمان این بوده است که همچون کتاب‌های قبلی کیفی باشد و حرفی برای گفتن داشته باشیم. این کتاب مزیت‌های بسیاری دارد که روحیه‌ی ورزشکاری ما اجازه نمی‌دهد از شما کتابمان زیاد تعریف کنیم! ترجیح می‌دهیم که مُشک خود ببوید، نه آن که... بر اهل فن پوشیده نیست نه ما همه‌ی آنچه را که در توان داشته‌ایم، به کار بسته‌ایم. امیدوارم که همچون کتاب‌های قبلی موجب دلگرمی و آرامش شما عزیزان شود.

لطفاً هرگونه پیشنهاد را با شماره پیامک انتشارات (۲۱۶۶۹۶۰۰۰) در میان بگذارید. موجب افتخار است که ما را از نظرات خود به‌رمند می‌سازید. از ما بیشتر خواهید شنید. کتاب‌های متفاوتی در راه است...

تلاشگر و مسرور باشید

مرتضی طاهری مقدم

به نام آن که دادگر است...

خداوند قادری که قدرت قلم را در قلمرو ادبی به بنده عنایت کرد تا در پیشبرد اهدافم قدم بردارم؛ این بار نیز مدرسانی کرد تا در نگارش کتابی که در دست دارید، پیشتاز باشم.

نیتر و فارسی پنجم، نخستین کتاب تستی - موضوعی درس به درس ادبیات فارسی پنجم دبستان در سطح کشور است که با عنایت حق توانستم با توجه به مفهومی شدن سؤالات تیزهوشان سال‌های گذشته و مدنظر قرار گرفتن پایه‌ی پنجم توسط طراحان به تحریر درآورم. اهمیت پایه‌ی پنجم به‌عنوان یکی از منابع در سؤالات آزمون‌های ورودی و تهی‌بودن بازار از کتابی با تست‌های کاملاً جدید و تألیفی با رویکردی مفهومی و همچنین نیازهای دانش‌آموزان، معلمان و اولیای گرامی در طی سال‌های اخیر، از دلایل تحریر این کتاب بوده است.

نیتر و فارسی پنجم از سه بخش اصلی به شرح ذیل تشکیل شده است:

۱- قلمرو تجزیه و تحلیل و آرایه‌ها: تمام دروس و اشعار کتاب فارسی پنجم با رویکردی کاملاً جدید (هر هفته درس) تجزیه و تحلیل خط‌به‌خط شده که بر اساس مباحث زیر جداگانه بررسی شده‌اند:

- ۱- تاریخ ادبیات
- ۲- ردیف، قافیه، قالب شعری و شعر حفظی
- ۳- معنی لغت
- ۴- نوع رابطه‌ی بین واژه‌ها
- ۵- آرایه‌های ادبی
- ۶- دستور زبان فارسی
- ۷- معنی و مفهوم اشعار و متون (= تناسب معنایی)

۲- قلمرو پرسش‌های چهارگزینه‌ای موضوعی - تألیفی درس به درس همراه با پاسخ‌های تشریحی:

این قلمرو، بر پایه‌ی کتاب فارسی پنجم جدید، در شش فصل (هفته درس) نگاشته شده است که ویژگی اصلی و بارز آن در بخش تستی هر درس در این است که در پاسخ‌دادن به تست‌ها، با پرسش‌های چهارگزینه‌ای موضوعی مواجه خواهید شد که این موضوعات در هر هفته درس به ترتیب، چنین است:

- ۱- تاریخ ادبیات و اعلام
- ۲- ردیف، قافیه، قالب شعری و شعر حفظی
- ۳- معنی لغت و نوع رابطه‌ی بین واژه‌ها
- ۴- غلط املایی
- ۵- آرایه‌های ادبی
- ۶- دستور زبان فارسی
- ۷- معنی و مفهوم اشعار و متون (= تناسب معنایی)
- ۸- سؤالات ترکیبی در قالب حکایت یا متن یا شعر

پیشگفتار

در انتهای هر فصل، بیست سؤال شبیه‌سازی شده‌ی ورودی مدارس تیزهوشان و نمونه‌دولتی با پاسخ‌های تشریحی آورده شده تا دانش‌آموز بعد از مطالعه‌ی فصل مورد نظر، خود را مورد ارزیابی نهایی قرار دهد. این بار نیز به‌سان کتاب نیتروی فارسی ششم، هدف این مجموعه، آشنا کردن خواننده با ادبیات فارسی به صورت موضوعی است؛ امیدوارم این مجموعه که برای طرح اولیه، جمع‌آوری مطالب، یافتن منابع معتبر و نگارش آن دو سال تمام وقت صرف شده است، بتواند گام مؤثری در پیشبرد اهداف شما عزیزان بردارد. بی‌شک این کتاب نیز نقصان‌هایی دارد، بنابراین چشم انتظار شما همکاران فرهیخته و تمام خوانندگان بزرگواری هستم که با ارائه‌ی دیدگاه‌های راه‌گشای خود، مرا در این مسیر یاری خواهید کرد. جا دارد از اهتمام شبانه‌روزی جناب آقای مرتضی طاهری‌مقدم و دست‌اندرکاران محترم ایشان، که مرا در این راه ارشاد نمودند و همچنین جناب استاد مسعود بیگدلی، همکار و دوست بسیار عزیزم که از ابتدای این مسیر به عنوان پیشکسوت مدرّس تیزهوشان، زحمات زیادی در پیدایش این مجموعه کشیدند و همچنین زحمات بی‌دریغ استاد گرامی، جناب آقای سالار حسن‌زاده رضایی، که با صبر و شکیبایی با من همراهی کردند و همچنین خانواده‌ی عزیزم که در نگارش سطر به سطر این مجموعه هم‌نفس من بودند، از صمیم قلب نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم. از خداوند دادگر و منان برای همگی آنان بهترین‌ها را آرزو دارم.

و اما بزرگواران فرهیخته‌ی دیگری هستند که بنده را در این مسیر سخت، در نگارش و طراحی سؤالات آزمون‌ها یاری رساندند و امید دارم با نام‌بردن این سروران گرامی، بخش کوچکی از زحمات آنان را جبران کرده باشم و در هر جای این سرزمین پرافتخار هستند، بدرجای خود و بنده خاک پای این عزیزان خواهم بود که بدون داشتن چشم‌داشتی دست مرا گرفته و پایه‌پای بنده آمدند.

سرکار خانم **فائزه شهبابی‌نژاد** (استان خوزستان؛ اهواز) سرکار خانم **مریم شایختی** (استان فارس؛ فسا)، سرکار خانم **نجمه عسکرپور سبحانی** (استان فارس؛ شیراز)، سرکار خانم **سودابه اسدزاده** (استان آذربایجان شرقی؛ ملکان)، سرکار خانم **فاطمه خبازپور اهرابی** (استان آذربایجان شرقی؛ تبریز)، سرکار خانم **نسبیه فرازنده مهر** (اصفهان)، سرکار خانم **سوسن ناصری** (استان البرز؛ کرج)، سرکار خانم **رامیه باقرزاده** (استان خوزستان؛ بهبهان)، آقای **محمد گلوانی** (استان آذربایجان غربی؛ خوی)، آقای **محمّد باقری** (قزوین)

رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند

چنان نماند چنین نیز نخواهد ماند

موفق باشید.

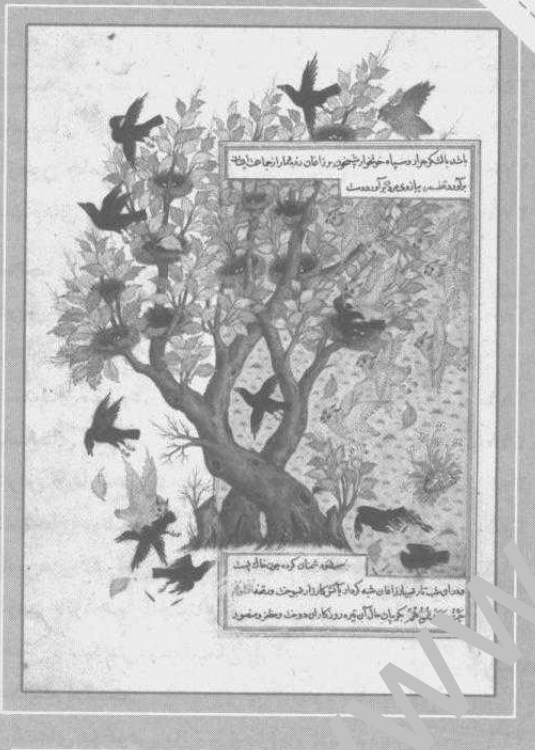
امین یزدی‌زاده

فصل اول: آفرینش

۸	ستایش
۱۰	درس اول: تماشاخانه
	بخوان و حفظ کن: رقص باد، خنده‌ی گل
۱۸	تست‌های موضوعی
۳۲	پاسخ‌های تشریحی
۳۸	درس دوم: فضل خدا
	بخوان و بیندیش: راز گل سرخ
	حکایت: درخت گردکان
۴۴	تست‌های موضوعی
۵۶	پاسخ‌های تشریحی
۶۱	آزمون جامع فصل اول
۶۵	پاسخ‌های تشریحی آزمون جامع فصل اول

فهرست

فصل دوم: دانایی و هوشیاری

۶۸	درس سوم: رازی و ساخت پارس
	بخوان و حفظ کن: خرد رهنمای و خرد دلگشای
۷۳	تست‌های موضوعی
۸۴	پاسخ‌های تشریحی
۹۱	درس چهارم: بازرگان و پسران
۹۲	تست‌های موضوعی
۱۰۳	پاسخ‌های تشریحی
۱۰۷	درس پنجم: چنار و کدوبن
	بخوان و بیندیش: گلدان خالی
	حکایت: زیرکی
۱۱۳	تست‌های موضوعی
۱۲۲	پاسخ‌های تشریحی
۱۲۵	آزمون جامع فصل دوم
۱۲۹	پاسخ‌های تشریحی آزمون جامع فصل دوم

فصل سوم: ایران من

۱۳۲	درس ششم: سرود ملی
	بخوان و حفظ کن: ای ایران
۱۳۹	تست‌های موضوعی
۱۴۹	پاسخ‌های تشریحی
۱۵۴	درس هفتم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۱)
۱۵۵	درس هشتم: دفاع از میهن
	بخوان و بیندیش: آوازی برای وطن
	حکایت: وطن دوستی
۱۶۷	تست‌های موضوعی
۱۸۰	پاسخ‌های تشریحی
۱۸۶	آزمون جامع فصل سوم
۱۹۰	پاسخ‌های تشریحی آزمون جامع فصل سوم

فصل چهارم: نام آوران

۱۹۴	درس نهم: نام آوران دیروز، امروز، فردا
۱۹۸	بخوان و حفظ کن: سرای امید
۲۰۰	تست‌های موضوعی
۲۰۸	پاسخ‌های تشریحی
۲۱۲	درس دهم: نام نیکو
۲۱۷	تست‌های موضوعی
۲۲۷	پاسخ‌های تشریحی
۲۳۲	درس یازدهم: نقش خردمندان
۲۳۶	تست‌های موضوعی
۲۴۴	پاسخ‌های تشریحی
۲۴۸	درس دوازدهم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۲)
	بخوان و بیندیش: فردوسی، فرزند ایران
	حکایت: بوعلی و بانگ گاو
۲۵۸	تست‌های موضوعی
۲۷۱	پاسخ‌های تشریحی
۲۷۶	آزمون جامع فصل چهارم
۲۷۹	پاسخ‌های تشریحی آزمون جامع فصل چهارم

فصل پنجم: راه زندگی

۲۸۲	درس سیزدهم: روزی که باران می‌بارید
	بخوان و حفظ کن: بال در بال پرستوها
۲۸۶	تست‌های موضوعی
۲۹۸	پاسخ‌های تشریحی
۳۰۲	درس چهاردهم: شجاعت
۳۰۵	تست‌های موضوعی
۳۱۵	پاسخ‌های تشریحی
۳۲۰	درس پانزدهم: کاجستان
	بخوان و بیندیش: زیر آسمان بزرگ
	حکایت: حکمت
۳۳۱	تست‌های موضوعی
۳۴۴	پاسخ‌های تشریحی
۳۴۸	آزمون جامع فصل پنجم
۳۵۲	پاسخ‌های تشریحی آزمون جامع فصل پنجم

فصل ششم: علم و عمل

۳۱۶	درس شانزدهم: وقتی بوعلی، کودک بود
	بخوان و حفظ کن: چشمه و سنگ
۳۲۵	تست‌های موضوعی
۳۳۶	پاسخ‌های تشریحی
۳۴۱	درس هفدهم: کار و تلاش
	بخوان و بیندیش: همه چیز را همگان دانند
	حکایت: جوان و راهزن
۳۵۱	نیایش
۳۵۲	تست‌های موضوعی
۳۶۹	پاسخ‌های تشریحی
۳۷۶	آزمون جامع فصل ششم
۳۸۰	پاسخ‌های تشریحی آزمون جامع فصل ششم